

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1409194

Uw brief
15 augustus 2018

Uw referentie
2018Z14641

Datum 10 september 2018

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van het lid Futselaar (SP) over het bericht dat studenten psychisch bezwijken onder prestatiedruk.

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Futselaar (SP) van uw Kamer inzake psychische gezondheid en prestatiedruk van studenten .

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2018Z14641.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven

2018Z14641**Onze referentie**
1409194

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Futselaar (SP) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake psychische gezondheid en prestatiedruk van studenten (ingezonden d.d. 15 augustus 2018).

1

Kent u het artikel 'Studenten bezwijken psychisch onder prestatiedruk'?¹ Wat is uw reactie daarop?

Ja. Zoals ik heb aangegeven in mijn beantwoording op eerdere vragen van het lid Futselaar naar aanleiding van het bericht 'Leenstelsel en bindend studieadvies zorgen voor psychische klachten'², daagt goed hoger onderwijs de student uit, maar wanneer de student te hoge of langdurige prestatiedruk ervaart, kan dit negatieve gevolgen hebben voor het welzijn van studenten en mogelijk ook voor het studieverloop. Preventie en tijdige interventie bij een te hoge of langdurige studiedruk acht ik daarom van groot belang. In mijn beleidsbrief Toegankelijkheid en kansengelijkheid in het hoger onderwijs, die u voor de begrotingsbehandeling van mij zult ontvangen, ga ik hierop uitgebreid in.

2

Erkent u dat de zorg om schulden op te bouwen door de afschaffing van de basisbeurs, een belangrijke oorzaak is van de psychische problemen die studenten ervaren? Zo nee, waarom niet?

Nee. Uit de Monitor beleidsmaatregelen hoger onderwijs 2016–2017³ blijkt dat het aandeel studenten dat financiële problemen ervaart sinds 2012 is afgenomen. De invoering van het studievoorschot heeft hier geen verandering in gebracht. Wel blijkt uit de meest recente monitor van 2018⁴ een lichte stijging van het aandeel studenten dat aangeeft financiële problemen te ervaren. Ik zal dit uiteraard blijven monitoren.

De oorzaak van psychische problemen onder studenten is daarentegen een opstapeling van factoren, zoals de eisen die studenten zichzelf opleggen, druk die zij ervaren door social media en de druk die het succesvol afronden van een opleiding met zich meebrengt. Ook het RIVM onderschrijft dit. Het is bovendien een brede, maatschappelijke opgave onder jongeren, niet enkel onder studenten.

3

Welke rol speelt de invoering van het schuldenstelsel volgens u bij de toename van het aantal studenten met psychische problemen?

Zie mijn antwoord op vraag 2.

4

Hoe staat het met de uitvoering van de motie-Bruins/Asante over goede en laagdrempelige psychische hulpverlening op iedere instelling?⁵

¹ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/2428752/studenten-bezwijken-psychisch-onder-prestatiedruk>

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, Kamerstukken II, 2985

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, Kamerstukken II, 24 724 nr. 164

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, Kamerstukken II 31 288, nr. 648

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, Kamerstukken II, 34 550 VIII, nr. 116

Ik heb samen met de Vereniging Hogescholen, de studentenbonden en experts een werkgroep studentenwelzijn in het leven geroepen. Deze werkgroep ontwikkelt een gezamenlijke aanpak. Deze gezamenlijke aanpak zal worden meegenomen in de beleidsbrief Toegankelijkheid en kansengelijkheid in het hoger onderwijs, die u voor de begrotingsbehandeling van mij zult ontvangen.

5

Wat gaat u verder doen om de prestatiedruk voor studenten te verminderen?

Zie mijn antwoord op vraag 1.

6

Hoe staat het met de opdracht aan het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek voor onderzoek naar o.a. kleinschalig onderwijs en het studentenwelzijn?

Tot 13 september aanstaande kunnen onderzoeksvoorstellen worden ingediend bij het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek. Eind 2018 zal dan bekend worden welke voorstellen gehonoreerd kunnen worden.

7

Bent u alsnog bereid grootschalig landelijke onderzoek te doen naar de prestatiedruk die studenten ervaren?

Naar aanleiding van de recente publicatie van het RIVM heeft er overleg plaatsgevonden tussen OCW en het RIVM. Naar aanleiding hiervan bezie ik in overleg met mijn collega van VWS of verder onderzoek opportuun is. Daarbij merk ik op dat ik de situatie van studenten hoe dan ook zal blijven monitoren en dat het thema prestatiedruk van studenten ook de aandacht heeft van de werkgroep Studentenwelzijn. Ook hebben universiteiten en hogescholen dit thema al op hun netvlies en ondernemen zij actie. De Universiteit Leiden en Universiteit Utrecht hebben beide een Taskforce Studentenwelzijn ingesteld. Ook is er aandacht bij ho-instellingen via bijvoorbeeld het actieplan Studentenwelzijn.